

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen

Kemi og Fødevarekvalitet/DLI/CHALE/Dep sagsnr: 21322

Sagsnr.: 2010-20-221-00497

Den 24. juni 2013

FVM 166

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om ændring af forordning 1881/2006 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte stoffer i fødevarer, for så vidt angår cadmium (komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om ændring af grænseværdierne for cadmium i fødevarer på baggrund af en skærpet vurdering fra Den Europæiske Fødevareautoritet (EFSA) fra 2009. Forslaget indebærer grænseværdier for modernælkserstatning samt kakao og chokoladeprodukter, som samlet vurderes at reducere eksponeringen for cadmium i kosten. Forslaget vurderes samlet set at øge beskyttelsesniveauet i Danmark og i EU. Fra dansk side kan forslaget støttes.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af Kommissionens forordning (EF) nr. 1881/2006 af 19. december 2006 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i fødevarer. Forslaget er fremsat med hjemmel i Rådets forordning (EØF) nr. 315/93 af 8. februar 1993 om fællesskabsprocedurer for forurenende stoffer i levnedsmidler, særligt artikel 2, stk. 3.

Forslaget behandles i en forskriftkomitéprocedure med kontrol i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH), forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 2 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Forslaget forventes sat til afstemning i den Stående Komité for Fødevarerkæden og Dyresundhed (SCoFCAH) den 1. juli 2013.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Cadmium er et naturligt forekommende tungmetal i jord og kan blive tilført jorden sammen med jordforbedringsmidler som eksempelvis handelsgødning og kompost. Ved indtag, ophobes cadmium særligt i nyrerne og kan give nyreskader. Den Europæiske Fødevareautoritet (EFSA) har i 2009 vurderet, at cadmium er mere problematisk end hidtil antaget. Dette betød, at den Europæiske Fødevareautoritet (EFSA) reducerede det tolerable indtag fra 7 til 2,5 mikrogram/kg kropsvægt/uge.

DTU Fødevareinstituttet har gennemgået materialet og har ingen kommentarer hertil.

Da cadmium netop er naturligt forekommende, sættes grænseværdierne så lavt som muligt ud fra tekniske og økonomiske synspunkter. Dette betyder også, at grænseværdierne i visse tilfælde kan blive sat op, hvis det typiske indhold i fødevarerne er højere end grænseværdien. Generelt er det dog en fordel at nedsætte grænseværdier, i og med at det gør kontrol mulig. Det betyder imidlertid også, at der potentielt kan opdages flere problemer, og at man derfor er nødt til at justere grænseværdierne for særlige produkter.

For specifikke produkter, er der foreslået cadmium grænseværdier som følger:

- Der fastsættes som noget nyt grænseværdier i modermælkserstatning, babymad samt kakao og chokolade.
- Grænseværdierne øges for pastinak, skorzoner og peberrod, som har vist sig at have højere indhold end de nuværende grænseværdier.
- Grænseværdierne øges for fiskearterne sardin og bichique, som har vist sig at have højere indhold end de nuværende grænseværdier.
- Grænseværdierne reduceres for fiskearterne rygstribet pelamide, tobåndet havrude, ål, tyklæbet multe, hestemakrel, luvar, senegal-tunge, fregatmakrel, ansjos og sværdfisk.

Det oplyses, at Kommissionen har udarbejdet en henstilling til medlemsstaterne om at arbejde hen imod en yderligere reduktion af cadmium i fødevarer – særligt rettet mod grøntsager, kartofler og kornprodukter.

Udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt forslaget som et led i forskriftsproceduren med kontrol.

Gældende dansk ret

Forslaget vedrører ændring af forordning nr. 1881/2006 af 19. december 2006 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer. Ændringen vil være direkte gældende i Danmark og forventes ikke at medføre andre ændringer af lovgivning

Konsekvenser

Forslaget har ikke statsfinansielle, administrative eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget vurderes heller ikke at have samfundsøkonomiske eller erhvervsmæssige konsekvenser.

Forslaget vurderes at styrke beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Sedan (foreningen af virksomheder, der producerer eller markedsfører specialdestinerede levnedsmidler bestemt til børneernæring, Danmark) kommenterer sammen med Landbrug & Fødevarer. De bemærker, at modernælkserstatninger og tilskudsblandinger sælges både i flydende/brugsklar form og i tørret form til opblanding med vand. Det vil med baggrund heri være forkert og ulogisk, hvis der ikke tages højde for dette i forbindelse med fastsættelse af grænseværdierne. For pesticidrester anvendes grænseværdierne for den drikkeklare modernælkserstatning, hvorfor det også bør gælde for cadmium. Sedan påpeger endvidere, at det virker ulogisk at grænseværdierne for modernælkserstatninger og tilskudsblandinger, som er baseret på sojaproteinisolater alene eller i blanding med komælk, kan indeholde dobbelt så meget cadmium som modernælkserstatninger og tilskudsblandinger som udelukkende er baseret på komælksproteiner. Sedan foreslår endeligt mere differentierede grænseværdier, og for visse produkter at de sættes op.

Fødevarestyrelsen bemærker, at grænseværdierne for modernælkserstatning vil gælde for produkterne, som de sælges. Såfremt grænseværdien skulle gælde for den drikkeklare modernælkserstatning på flydende form, burde grænseværdien være 7-8 gange lavere. Dette vil dog være vanskeligt at kontrollere med gængse analysemetoder. Af samme årsag er grænseværdier for andre kontaminanter ligeledes fastsat for den tørrede form, eksempelvis for mykotoxiner. Til spørgsmålet om blandingsprodukter oplyser Fødevarestyrelsen, at soja naturligt opkoncentrerer cadmium, og derfor har et højt indhold.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter, at befolkningens eksponering for cadmium begrænses af hensyn til folkesundheden. Fødevarer vurderes at være en væsentlig kilde til menneskers eksponering for cadmium, hvorfor en udbygget regulering af cadmium i fødevarer øger fødevarerens sikkerhed.

Regeringen kan støtte de foreslåede værdier, som samlet set medvirker til at reducere indtaget af cadmium.

Fastsættelsen af flere grænseværdier vil også lette kontrollen og egenkontrollen, da specifikke grænseværdier er lettere at anvende, end at fødevarer virksomhederne selv skal lave konkrete vurderinger i henhold til fødevarerforordningens artikel 14, hvorefter fødevarer ikke må markedsføres, hvis de er farlige.

Det skal bemærkes, at Danmark har en national grænseværdi for indhold af cadmium i mineralsk gødning. Grænseværdien er sat, fordi optagelse i afgrøderne kan hænge sammen med inputtet til eller indholdet i jorden. Grænseværdierne bør derfor fastsættes i EU, og dette forhandles der pt. om. Fra dansk side er man positiv over for Kommissionens henstilling til medlemsstaterne om en indsats for at reducere indholdet af cadmium i fødevarer.

På den baggrund kan regeringen støtte forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater. Baseret på de umiddelbare tilkendegivelser i Den Stående Komité for Fødevarer, Dyresundhed og Dyresundhed (SCoFCAH) vurderes der at være kvalificeret flertal for forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.